

Sygn. akt I C 1515/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSR del. Zygmunt Drożdziejko

Protokolant: prot. sąd. Dominika Lasek

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2014 r. w Krakowie

sprawy z powództwa **Skarbu Państwa- Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w K.**

przeciwko (...) **spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J.**

o zapłatę

I zasądza od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J. na rzecz powoda Skarbu Państwa - (...) Zarządu Gospodarki Wodnej w K. kwotę:

I.a 389 830, 60 zł (trzysta osiemdziesiąt dziewięć tysięcy osiemset trzydzieści złotych i sześćdziesiąt groszy) z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 30 sierpnia 2012 roku do dnia zapłaty,

I.b 304 438, 60 zł (trzysta cztery tysiące czterysta trzydzieści osiem złotych i sześćdziesiąt groszy) z odsetkami w wysokości ustawowej od dnia 29 listopada 2013 roku do dnia zapłaty;

I w pozostałej części powództwo oddala;

I nakazuje ściągnąć od strony pozwanej (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w J. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 34 714 zł (trzydzieści cztery tysiące siedemset czternaście złotych) tytułem kosztów sądowych;

I zasądza od strony powodowej Skarbu Państwa – Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w K. na rzecz strony pozwanej (...) sp. z o.o. w J. kwotę 2 315,22 zł (dwa tysiące trzysta piętnaście złotych dwadzieścia dwa grosze) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt I C 1515/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 14 kwietnia 2014 r.

Strona powodowa Skarb Państwa – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w K. wystąpiła przeciwko (...) spółka z o.o. w J. z pozwem o zapłatę kwoty 2074432,94 zł. z odsetkami.

W skład dochodzonej kwoty wchodzi:

1. opłata partycypacyjna za korzystanie ze stopnia wodnego D. – 681600,58 zł z odsetkami od następujących kwot:

- a) 99704,85 zł. od dnia 21.04.2011r.
- b) 90761,19 zł. od dnia 21.07.2011r.;
- c) 84920,64 zł. od dnia 21.10.2011r.;
- d) 48218,74 zł. od dnia 21.01.2012r.;
- e) 77447,53 zł. od dnia 21.04.2012r.;
- f) 94219,72 zł. od dnia 21.07.2012r.;
- g) 39439,71 zł. od dnia 21.10.2012r.;
- h) 68068,13 zł. od dnia 21.01.2013r.;
- i) 78820,07 zł. od dnia 21.04.2013r.;

2. opłata partycypacyjna za korzystanie ze stopnia wodnego P. – 694268,38 zł z odsetkami od następujących kwot:

- a) 69763,14 zł. od dnia 21.04.2011r.
- b) 75151,79zł. od dnia 21.07.2011r.;
- c) 95701,69 zł. od dnia 21.10.2011r.;
- d) 52791,68 zł. od dnia 21.01.2012r.;
- e) 96422,30 zł. od dnia 21.04.2012r.;
- f) 88922,40 zł. od dnia 21.07.2012r.;
- g) 46062,45 zł. od dnia 21.10.2012r.;
- h) 72344,72 zł. od dnia 21.01.2013r.;
- i) 97109,02 zł. od dnia 21.04.2013r.;

3. kary umowne 698563,98 zł z odsetkami od dnia doręczenia pozwu.

W uzasadnieniu wskazano, że na podstawie decyzji administracyjnych oraz umów, strona pozwana, zobowiązana była partycypować w kosztach utrzymania stopni wodnych. Za okres od 1.10.2011r. do 31.03.2013r. strona pozwana nie zapłaciła żadnej kwoty tyt. tej partycypacji. Zgodnie z umowami strona pozwana miała co kwartał przedstawiać sprawozdania dotyczące sprzedaży energii. Nie wywiązała się z tych obowiązków, a zatem – zgodnie z umowami – należy się kara umowna.

Umowy mówią o partycypacji w odniesieniu do sprzedaży odbiorcom końcowym taryfowym, ale chodzi tutaj o sprzedaż jakiej dokonuje strona pozwana. Jeżeli chodzi o obowiązek przedkładania sprawozdań to chodzi o takie sprawozdania na podstawie których można wyliczyć kwotę partycypacji. Taka interpretacja wynika z celu umowy – art. 65 § 2 kc.

Strona pozwana wniosła oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu podniesiono, że zgodnie z umowami pozwany miał płacić koszty partycypacji, które stanowiły procentowy odsetek ceny uzyskiwanej ze sprzedaży energii odbiorcom końcowym. Wskazano, że spółka nie sprzedaje już energii odbiorcom końcowym, a zatem nie można ustalić wysokości należności powoda.

Odnosnie kar umownych to podniesiono, że w obu umowach jest wymóg, że pozwany miał dostarczyć powodowi druk GUS G-10.4m - (...) (GUS G-10.4m - (...)) odnoszący się do średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym. Nie mógł jednak tego uczynić, ponieważ jest to druk związany ze sprzedażą energii odbiorcom końcowym. Skoro nie sprzedaje energii odbiorcom końcowym to nie sporządza i nie wypełnia tego druku. Owszem może go podpisać i doręczyć powodowi, ale druk będzie pusty.

Podniesiono również, zarzut miarkowania kary umownej, albowiem strona powodowa z tego powodu nie poniosła żadnej szkody.

Strona pozwana podnosiła również, że składała wnioski o stwierdzenie nieważności postępowania.

Sąd uchwalił następujący stan faktyczny:

W dniu 9.07.2003r. Prezydent Miasta K. wydał decyzję – pozwolenie wodnoprawne dla Zakładu (...) S.A. na korzystanie z wód rzeki W. poprzez pobór wody dla Elektrowni (...) i zwracanie wody w tej samej ilości.

Za korzystanie ustalono partycypację w kosztach utrzymania stopnia wodnego D. w wysokości 15 % wartości produkcji netto z elektrowni (...) wliczonej w oparciu o średnią cenę sprzedaży przez Zakład (...) S.A. energii odbiorcom końcowym taryfowym.

W celu uszczegółowienia zasad korzystania w dniu 20.11.2003r. Skarb Państwa – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w K. oraz Zakład (...) S.A. podpisali umowę w której w § 3 pkt.1. powtórzono zobowiązania do partycypacji w kosztach utrzymania stopnia wodnego D. i to powtórzenie odpowiada treści decyzji.

Ponadto w § 3 pkt.7. Zakład (...) zobowiązał się m. in. do przedkładania Regionalnemu Zarządowi kwartalnie sprawozdania GUS G-10.4m - (...) odnoszący się do średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym. Natomiast w § 5 umowy zastrzeżono karę umowną na wypadek nie wywiązania się z obowiązków z § 3 pkt.7. w wysokości 0,1 % wartości partycypacji za dany kwartał, za każdy dzień zwłoki.

W § 4 pkt.2, 3, 7 ustalono, że (...) będzie ustalał kwotę partycypacji na podstawie przedłożonych sprawozdań. Będzie wystawiał notę obciążeniową. Kwota partycypacji miała być płacono w terminie 30 dni od otrzymania przez Zakład noty obciążeniowej. Noty miały być wystawiane co kwartał.

dowód:

decyzja Prezydenta Miasta K. z dnia 9.07.2003r. k. 43- 46

umowa z dnia 20.11.2003r. k. 47-50

W dniu 2.06.2004r. Wojewoda (...) wydał decyzję – pozwolenie wodnoprawne dla Zakładu (...) S.A. na korzystanie z wód rzeki W. poprzez pobór wody dla Elektrowni (...) i zwracanie wody w tej samej ilości.

Za korzystanie ustalono partycypację w kosztach utrzymania stopnia wodnego P. w wysokości 10 % wartości produkcji netto z elektrowni (...)

W celu uszczegółowienia zasad korzystania w dniu 25.06.2004r. Skarb Państwa – Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w K. oraz Zakład (...) S.A. podpisali umowę w której w § 3 pkt.1. Zakład zobowiązał się do partycypacji w kosztach utrzymania stopnia wodnego P. w ten sposób, że będzie płacił 10 % wartości produkcji netto z elektrowni

(...) wyliczonej w oparciu o średnią cenę sprzedaży przez Zakład (...) S.A. energii odbiorcom końcowym taryfowym. Zatem treść umowy literalnie nie odpowiada treści decyzji.

Ponadto w § 3 pkt.7. Zakład (...) zobowiązał się m. in. do przedkładania Regionalnemu Zarządowi kwartalnie sprawozdania GUS G-10.4 - (...) odnoszący się do średniej ceny sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym. Natomiast w § 5 umowy zastrzeżono karę umowną na wypadek nie wywiązania się z obowiązków z § 3 pkt.7. w wysokości 0,1 % wartości partycypacji za dany kwartał, za każdy dzień zwłoki.

W § 4 pkt.2, 3, 8 ustalono, że (...) będzie ustalał kwotę partycypacji na podstawie przedłożonych sprawozdań. Będzie wystawiał notę obciążeniową. Kwota partycypacji miała być płacono w terminie 30 dni od otrzymania przez Zakład noty obciążeniowej. Noty miały być wystawiane co kwartał.

dowód:

decyzja Wojewody z dnia 2.06.2004r. k. 41-42

umowa z dnia 25.06.2004r. k. 51-54

(...) spółka z o.o. w J. jest następcą prawnym Zakładu (...) S.A. Od 1.01.2011r. nie prowadzi sprzedaży energii odbiorcom końcowym. W związku z tym nie wypełnia już sprawozdań GUS G-10.4 - (...) i GUS G-10.4m - (...). Te sprawozdania związane są ze sprzedażą energii odbiorcom końcowym. Zatem strona pozwana nie ma możliwości ich wypełnienia.

Wcześniej do 31.12.2010r. strona pozwana (lub jej poprzednik prawny) sprzedawała energię tylko odbiorcom końcowym.

Za okres od 1.01.2011r. do 31.03.2013r. strona pozwana nie zapłaciła z obu decyzji żadnej kwoty partycypacji. Również za ten okres nie przedstawiła sprawozdań GUS G-10.4 - (...) i GUS G-10.4m - (...).

dowód:

okoliczność bezsporna

Za okres od 1.01.2011r. do dnia 31.03.2012r. strona powodowa wysłała stronie pozwanej wezwanie do zapłaty datowane na dzień 18.07.2012r. Strona pozwana otrzymała je 30.07.2012r.

dowód:

pismo z dnia 18.07.2012r. k.40

co do daty otrzymania pisma okoliczność bezsporna k. 289

Gdyby roszczenie powoda co do zasady było uzasadnione to:

kwota partycypacji z tytułu korzystania z wody na potrzeby elektrowni wodnej (...) wyniosłaby za okres od dnia 1.01.2011r. do dnia 31.03.2013r. – 681600,58 zł.

kwota partycypacji z tytułu korzystania z wody na potrzeby elektrowni wodnej (...) wyniosłaby za okres od dnia 1.01.2011r. do dnia 31.03.2013r. – 694268,38 zł. z tym iż za okres od 1.01.2011r. do 31.03.2012r. kwota ta wynosiłaby 389830,60 zł.

kara umowna z obu umów wyniosłaby 698 563,98 zł.

dowód:

okoliczność bezsporna.

Pozew został doręczony stronie pozwanej w dniu 29.10.2013r.

dowód:

potwierdzenie odbioru pozwu k. 68

Strona pozwana inicjowała postępowania o stwierdzenie nieważności przedmiotowych decyzji, ale do dnia wyroku decyzje nie zostały wzruszone.

dowód:

akta Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w W. o sygnaturze SA/Wa2076/12

okoliczność bezsporna

Ocena dowodów:

Sąd dał wiarę wszystkim dokumentom zgromadzonym w sprawie, albowiem ich prawdziwość nie była kwestionowana.

Sąd oddalił wniosek o przesłuchanie strony pozwanej ponieważ nie miało to znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył, co następuje:

Pozew jest uzasadniony co do kwoty 694268,38 zł. tj. co do kwoty partycypacji w kosztach utrzymania stopnia wodnego P..

I uzasadnienie części dotyczącej kwestii partycypacji w kosztach utrzymania stopni wodnych.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z art. 128.2.3) ustawy „prawo wodne” w razie potrzeby w pozwoleniu wodnoprawnym ustala się obowiązek uczestniczenia w kosztach utrzymania urządzeń wodnych, stosownie do odnoszonych korzyści.

Oznacza to, że wysokość tych kosztów, zakres partycypacji, sposób wyliczenia tych kosztów ustala się w decyzji – pozwoleniu wodnoprawnym. Jest to decyzja administracyjna, która jest wyrazem władczego działania państwa. Nie jest to decyzja uznaniowa, ale jest to decyzja wynikająca z „imperium” państwa.

Wysokość partycypacji nie może być ustalana w umowie cywilnoprawnej pomiędzy właścicielem urządzenia wodnego, a podmiotem chcącym korzystać z urządzenia. Oczywiście takie porozumienie może być podstawą ustalenia przez organ administracyjny wysokości partycypacji, ale zawsze podstawą powstania obowiązku partycypacji jest decyzja, a nie umowa.

W pozwoleniu wodnoprawnym nie zawsze da się określić wszystkie szczegóły. W szczególności nie da się określić jaka jest wielkość produkcji, ponieważ jest to wielkość zmienna. Ponadto nie zawsze w decyzji określone są pewne dane mimo, że decyzja powinna je zawierać np. terminy płatności. Brak tych danych nie dyskwalifikuje jednak ważności decyzji. W takich sytuacjach może zachodzić konieczność zawarcia umowy, w której właściciel urządzenia wodnego i korzystający dokonają uszczegółowienia wzajemnych zobowiązań. Do takich uszczegółowień należy m. in. ustalenie terminów płatności kwoty partycypacji, obowiązek dostarczania określonych dokumentów na podstawie których będzie określana wielkość produkcji. Należy jednak z całą stanowczością podkreślić, że umowa ta nie może być sprzeczna z pozwoleniem wodnoprawnym, a w szczególności z ustaloną kwotą partycypacji. Również nie można dokonywać interpretacji umowy w ten sposób, aby umowa była sprzeczna z pozwoleniem.

W przedmiotowej sprawie, z pozwu wynika, że pomiędzy ustaleniem kosztów partycypacji w kosztach utrzymania stopnia wodnego D. i P. nie zachodzi żadna różnica poza procentową wysokością partycypacji. Tak jednak nie jest i różnica jest znaczna, która spowodowała, że w przypadku partycypacji w kosztach utrzymania jednego stopnia powództwo zostało uwzględnione, a w przypadku drugiego oddalone.

W przypadku partycypacji w kosztach utrzymania stopnia wodnego D. ustalono, że wysokość partycypacji będzie ustalana w oparciu o średnią cenę sprzedaży przez Zakład (...) S.A. energii odbiorcom końcowym taryfowym, natomiast w przypadku stopnia wodnego P. w oparciu o wartości produkcji netto, a więc w tym drugim przypadku nie określono, że ma to jakiś związek z ceną sprzedaży odbiorcom końcowym.

1 uzasadnienie w części dotyczącej kwestii partycypacji w kosztach utrzymania stopnia wodnego D..

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego zachodzi tutaj zgodność treści umowy i decyzji Prezydenta Miasta K. w zakresie ustalenia kwoty partycypacji i wynosi 15 % wartości produkcji netto z elektrowni (...) wyliczonej w oparciu o średnią cenę sprzedaży przez Zakład (...) S.A. energii odbiorcom końcowym taryfowym. Bezspornym również jest iż strona pozwana zmieniła profil działalności i nie prowadzi już sprzedaży energii odbiorcom końcowym czyli konsumentom (art. 3 pkt 13a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. „Prawo energetyczne”). Oznacza to, że nie ma możliwości wyliczenia kwoty partycypacji.

Strona powodowa wskazuje, że należy to interpretować w ten sposób, że chodzi w istocie rzeczy o cenę sprzedaży i nie koniecznie musi tu chodzić o cenę sprzedaży odbiorcom końcowym. Taki jest sens partycypacji. Interpretacja literalna prowadziłaby do wniosku, że z uwagi na zamianę profilu działalności strona pozwana nie musiałaby nic płacić, a więc w ogóle by nie partycypowała w kosztach. Jest to sprzeczne z ogólną zasadą, że za korzystanie z urządzeń korzystający ma obowiązek płacić.

Argumenty przedstawione przez stronę powodową są jak najbardziej racjonalne i słuszne z tym iż miałyby one znaczenie do interpretacji umowy. Podstawę do takiej interpretacji stanowi art. 65 § 2 kc. Problem jednak w tym, że w przedmiotowej sprawie o wysokości i sposobie obliczania partycypacji decyduje decyzja – pozwolenie wodnoprawne, a nie umowa. Do interpretacji decyzji administracyjnej nie ma zastosowania art. 65 kc. Jak wskazano wyżej decyzja administracyjna jest to decyzja władcza organów państwa, zatem taka decyzja musi być interpretowana literalnie. Skoro zaś w decyzji określono, że kwota partycypacji ma być zależna od wartości produkcji netto z elektrowni (...) wyliczonej w oparciu o średnią cenę sprzedaży przez Zakład (...) S.A. energii odbiorcom końcowym, a ten zakład (tzn. jego następcą prawny) nie prowadzi już takiej sprzedaży to to oznacza, że odpadł jeden z parametrów określających cenę i nie ma możliwości jej obliczenia. Sąd nie jest uprawniony do zastępowania jednego parametru drugim, albowiem wpływa to bezpośrednio na wysokość partycypacji, a do określenia tej wysokości uprawnione są organy administracyjne. Droga sądowa jest tutaj wykluczona.

Skoro nie można określić wysokości kwoty partycypacji to nie można jej zasądzić i dlatego w tym zakresie powództwo zostało oddalone.

1 uzasadnienie w części dotyczącej kwestii partycypacji w kosztach utrzymania stopnia wodnego P..

Jak wynika z ustalonego stanu faktycznego zachodzi tutaj niezgodność w treści pomiędzy decyzją Wojewody (...), a umową. Zgodnie z decyzją wysokość partycypacji wynosi 10 % wartości produkcji netto z elektrowni (...). Zgodnie zaś z umową 10 % wartości produkcji netto z elektrowni (...) wyliczonej w oparciu o średnią cenę sprzedaży przez Zakład (...) S.A. energii odbiorcom końcowym taryfowym. Różnica dotyczy więc tego, że w decyzji nie ma mowy o tym, że wyliczenie ma być dokonywane w oparciu o cenę energii sprzedawaną odbiorcom końcowym taryfowym, a w umowie jest. Ta sprzeczność nie miała praktycznego znaczenia dopóki strona pozwana sprzedawała energię odbiorcom końcowym taryfowym, ponieważ wtedy zapis umowny i decyzja w istocie rzeczy były tożsame. Sytuacja uległa zmianie w momencie kiedy strona pozwana zaprzestała sprzedaży energii odbiorcom końcowym taryfowym.

Jak wskazano wcześniej podstawą do ustalenia wysokości partycypacji jest decyzja – pozwolenie wodnoprawne. Decyzja zaś mówi o partycypacji w wysokości 10 % wartości produkcji netto. Skoro strona pozwana nie sprzedaje już energii elektrycznej odbiorcom końcowym taryfowym, ale sprzedaje je innym odbiorcą to wysokość partycypacji należy ustalić w oparciu o cenę po jakiej jest sprzedawana energia innym podmiotom. W oparciu o tą cenę wyliczono wysokość partycypacji, którą sąd zasądził w pkt I wyroku. Ta kwota była bezsporna.

Tak również należy interpretować umowę na podstawie art. 65 § 2 kc. Wprawdzie w umowie uzależniono wysokość partycypacji w odniesieniu do ceny sprzedaży odbiorcom końcowym taryfowym i tak stosowano tą umowę, ale wtedy to była wartość produkcji netto strony pozwanej. Zatem interpretacja umowy i jej stosowanie było zgodne z decyzją. Obecnie literalna wykładnia umowy (w tym zakresie) jest niedopuszczalna, ponieważ byłaby sprzeczna z decyzją i w istocie rzeczy prowadziłaby do skutku w postaci braku ponoszenia przez stronę pozwaną jakichkolwiek opłat. Jak wskazano wyżej właściwą podstawą do ustalenia wysokości zobowiązania jest pozwolenie wodnoprawne, a nie umowa. Umowa może tylko ustalać techniczne kwestie, natomiast rzeczywista treść umowy nie może zmieniać treści tego pozwolenia. Zmiana profilu działalności strony pozwanej w żaden sposób nie wpłynęła na aktualność pozwolenia w zakresie ustalenia wysokości kosztów partycypacji.

Jeżeli chodzi o odsetki to należy podnieść, że:

Zgodnie z art. 455 kc jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania.

Zgodnie zaś z art. 481 kc jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Jednakże gdy wierzytelność jest oprocentowana według stopy wyższej niż stopa ustawowa, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy.

W przedmiotowej sprawie terminy płatności zostały ustalone w umowie. Decyzja nie wskazuje żadnych terminów płatności. Zatem w tym zakresie terminy mogły być ustalone w umowie. Zgodnie z postanowieniami umowy (§ 4 pkt.1, 2, 3, 8 oraz § 2 pkt.7 umowy) procedura miała być następująca. Należność miała być płatna kwartalnie. Do 20-go każdego miesiąca po danym kwartale strona pozwana miała dostarczyć stronie powodowej określone dokumenty. Potem strona powodowa miała wystawić stronie pozwanej notę obciążeniową, która miała być płatna w terminie do 30 dni. Zatem roszczenie o zapłatę stawało się wymagalne dopiero po upływie 30 dni od dostarczenia noty obciążeniowej.

Wprawdzie strona powodowa wprost nie wystawiła noty obciążeniowej, ale to pojęcie należy interpretować funkcjonalnie (art. 65 § 2 kc) i za notę obciążeniową należy uznać wezwanie do zapłaty lub doręczenie pozwu.

Za okres od 1.01.2011r. do 31.03.2012r. strona powodowa sporządziła wezwanie do zapłaty i zostało ono doręczone w dniu 30.07.2012r. Zatem termin zapłaty upłynął w dniu 29.08.2012r., a zatem odsetki - za ten okres – należało zasądzić od 30.08.2012r. do dnia zapłaty. Za okres od 1.01.2011r. do 31.03.2012r. należała się kwota 389830,60 zł.

Za okres od 1.04.2012r. do 31.03.2013r. roszczenie zostało zgłoszone w pozwie i pozew został doręczony pozwanemu w dniu 29.10.2013r. Zatem termin zapłaty upłynął w dniu 28.11.2013r., a zatem odsetki - za ten okres – należało zasądzić od 29.11.2013r. do dnia zapłaty. Za okres od 1.03.2012r. do 31.03.2013r. należała się kwota 304438,60 zł.

Bezspornym było, że strona pozwana nie zapłaciła żądanych kwot, a więc pozostaje co najmniej w opóźnieniu.

Okoliczność, że strona pozwana nie doręczyła sprawozdania GUS G-10.4 - (...), pozostaje bez znaczenia i nie ma wpływu na termin wymagalności odsetek, ponieważ strona pozwana nie mogła go doręczyć, bo już go nie wypełnia albowiem zaprzestała prowadzenia działalności w postaci sprzedaży energii odbiorcom końcowym taryfowym, a zatem nie posiada danych koniecznych do jego wypełnienia. Ponadto nawet gdyby wypełniała to i tak nie zmienia to sytuacji. W przypadku bowiem nie dostarczenia sprawozdania, strona powodowa, byłaby uprawniona do wypełnienia noty

obciążeniowej wg. własnego uznania. W przypadku zaś sporu sądowego i ustalenia przez sąd niższej kwoty (w skutek danych wskazanych przez pozwanego) mogłoby spowodować obciążenie kosztami pozwanego na zasadzie art. 102 kpc.

I uzasadnienie części dotyczącej kar umownych.

W obu umowach tj. w umowie z dnia 20.11.2003r. i z dnia 25.06.2004r. strona pozwana została zobowiązana do składania do 20 miesiąca następującego po każdym kwartale sprawozdania GUS G-10.4m - (...) (§ 3 pkt.7 pierwszej umowy) i GUS G-10.4 - (...) (§ 3 pkt. 7 umowy). Za niewykonanie tego obowiązku przewidziana była kara umowna (§ 5 każdej z umów). Bezsprzeczne było, że pozostałe obowiązki – poza tymi sprawozdaniami - zostały wykonane. Bezsprzeczne było, że omawiane sprawozdania były związane ze sprzedażą energii odbiorcom końcowym taryfowym. Strona pozwana przestała sprzedawać tym odbiorcą energię, a zatem nie ma danych umożliwiających wypełnienie tych sprawozdań.

W ocenie strony powodowej strona pozwana powinna przedłożyć inne dane umożliwiające wyliczenie kwoty partycypacji. Wynika to z celu zobowiązania strony pozwanej oraz z E. zastrzeżenia kar. Chodziło o to, aby strona powodowa mogła wyliczyć kwotę partycypacji (art. 65 § 2 kc).

W ocenie strony pozwanej treść zobowiązania należy rozumieć literalnie. Nie została ona zobowiązana do przedkładania innych danych i sprawozdań tylko tych konkretnych. Tych konkretnych już nie sporządza więc nie mogła ich przedłożyć, a zatem brak jest podstaw do naliczenia kary umownej.

Sąd uznał, że brak jest podstaw do naliczania kar umownych.

Zgodnie z art. 485 kc można zastrzec w umowie, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna).

W przedmiotowej sprawie zastrzeżenie kary związane było z wykonaniem zobowiązania niepieniężnego. Generalnie sąd stoi na stanowisku, że w takiej sytuacji obowiązki od których zależy kara należy interpretować ścieśniająco. Nie jest dopuszczalna wykładania rozszerzająca. Nie jest dopuszczalne zastępowanie jednego obowiązku innym obowiązkiem. Strony w umowie wyraźnie określiły co ma dostarczyć strona pozwana. Nie jest to wyliczenie przykładowe tylko enumeratywne.

Strona pozwana zmieniła sposób działania, a zakazu takiej zmiany nie było. Wskutek zaprzestania sprzedaży energii odbiorcom końcowym taryfowym straciła możliwość wypełniania sprawozdań GUS G-10.4m - (...) (GUS G-10.4 - (...)) z uwagi na brak danych. Zatem niemożność wykonania zobowiązania nastąpiła wskutek okoliczności za które strona pozwana nie ponosi odpowiedzialności. Kara umowna jest surogatem odszkodowania, a niekiedy umownym odszkodowaniem (sankcją) za nie wykonanie zobowiązań, które nie powodują szkody. Zatem przy ocenie czy należy się kara umowna czy nie należy stosować art. 471 kc. Oznacza to, że dłużnik zobowiązany jest do zapłaty kary umownej tylko w sytuacji, gdy ponosi odpowiedzialność za niewykonanie zobowiązania (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 stycznia 2008 r.; V CSK 385/07).

W przedmiotowej sprawie dłużnik nie ponosi odpowiedzialności za niedostarczenie wskazanych sprawozdań, a zatem brak było podstaw do zasądzenia kary umownej.

Dodatkowo należy wskazać, że w przypadku umowy z dnia 20.11.2003r. związanej z korzystaniem ze stopnia wodnego D. zachodzi i ta okoliczność, że w ogóle brak było ważnego zobowiązania do zapłaty partycypacji, a więc tym bardziej nie ma podstaw do naliczania kary umownej. Cel przedkładania jakichkolwiek sprawozdań odpadł. Strona powodowa nie ma czego na ich podstawie wyliczać.

I pozostałe kwestie

Gdyby uznać, że roszczenie o zapłatę kar umownych jest jednak uzasadnione to brak jest podstaw do miarkowania kary. Od początku kary związane były z obowiązkami niepieniężnymi i nie były związane ze szkodą. Trudno więc teraz uznać zasadny zarzut miarkowania kary z tego powodu, że nie wystąpiła szkoda.

Strona powodowa początkowo domagała się kwoty 2158615 zł. Potem sprecyzowała roszczenie na kwotę 2074432,94 zł. Co do różnicy pozew nie został cofnięty, a więc w tym zakresie powództwo zostało oddalone.

O kosztach sądowych orzeczono na zasadzie art. 100 kpc.

Sąd nakazał ściągnąć od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 34 714 zł. na zasadzie art. 113 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych. Kwota ta stanowi opłatę od pozwu – 5% od kwoty 694268,38 zł.

Strona powodowa wygrała sprawę w 34 % (w zaokrągleniu), a więc należy się zwrot wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 2448 zł (34 % z kwoty 7200 zł).

Strona pozwana wygrała sprawę w 66 % (w zaokrągleniu), a więc należy się zwrot wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 4763,22 zł (66 % z kwoty 7217 zł).

Po dokonaniu potrącenia stronie pozwanej należy się zwrot wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 2315,22 zł i taką kwotę sąd zasądził.

Mając powyższe na uwadze orzec należało jak w sentencji wyroku.

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)

(...)